

Patriotismes

Bernard Shaw, l'humorista anarquitzant, defineix el patriotisme de la següent manera: «El patriotisme és, en el sentit més exacte, el reflexe més absurd de la niciesia. Per exemple, un francès patriota és una persona que creu que França és el millor país del món, perquè ha nascut a França, i que els francesos són la flor i nata de la raça humana perquè els seus avantpassats eren francesos. Aquesta pretensió estúpida el converteix en enemic de tots els altres patriotes, que estan igualment convençuts que els seus països i les seves races són superiors a les demés.»

Indubtablement, Shaw, en afirmar això, sobre el patriotisme, ens diu una gran veritat. El patriotisme fanàtic ha influït sempre a fer estallar l'odi entre els homes fins a l'extrem d'haver-se de matar els uns als altres per tal de complir un sagrat deure de «bon patriota». Un home fanàticament patriota està predisposat a cada moment a convertir-se en un assassí inconscient. Veiem, doncs, el perill del patriotisme completament d'acord amb Bernard Shaw.

I pensant en els seus efectes, i vivint els moments que travessa el nostre país, moments eminentment difícils i perillosos, tant pel que fa referència a la lluita de vanguardia contra el feixisme, com a la necessitat imperiosa d'aconseguir una sòlida unió i disciplina a la reraguarda, hom es pregunta: Però, què fem nosaltres, sinó fanatitzar-nos en el nostre patriotisme? Què fem, sinó mantenir diferents patriotismes dintre un mateix país, i, el que és pitjor encara, dintre una mateixa classe? Si estem d'acord amb Bernard Shaw referent al patriotisme i coneixem les doloroses conseqüències que aquest patriotisme ens porta, és terriblement suïcida que avui encara no ens hàgim decidit a fer desaparèixer amb tota l'energia aquesta mena de patriotisme que cada ú viu i que el té tan fanatitzat com a aquell francès que Bernard Shaw posa com exemple.

Però, per què ens serà tan difícil aconseguir una amistat sincera? Que per ventura ens separen fronteres a nosaltres? Que potser no parlem el mateix idioma? Que es preté mantenir la guerra per tal d'enriquir algun especulador capitalista?... Res de tot això ens semblen les causes d'aquesta desunió tan sensible per a nosaltres mateixos, i, en canvi, no «sabem» trobar aquelles que poden ocasionar-la.

I és que manca sinceritat en el procedir dels homes. Sinceritat, voluntat i sacrifici. Per mitjà de la premsa, d'assemblees i de

mitings, veiem que cada una d'aquestes *pàtries* crida als quatre vents la inel·lulible necessitat d'aconseguir una estreta unió entre tot el proletariat, i, naturalment, si no es fa possible obtenir-la, no és mai per culpa del qui parla. Sempre veiem que és per dificultats que hi posen d'altres *pàtries* que no són la seva. Absurd patriotisme que nosaltres mateixos abans hem rebutjat!...

Ens atrevim a exposar la nostra opinió, modesta i poc autoritzada, precisament per això. Perquè es preveu un gros perill.

Perquè ens repugnen totes aquelles pàtries fanatitzades. Perquè com a treballadors som humans i com a humans som universalistes. I volem entendre que la única pàtria que hem de considerar com enemiga és la pàtria de l'exploitador, del teixista, de l'opressor, fins a fer-la desaparèixer totalment perquè sols en resti una de pàtria: la naturalesa.

Però hem de procurar-nos una gran dosi de voluntat, de sacrifici i de sinceritat... Sobretot de sinceritat!...

P. FUSTÉ I MOMPART

Pinzellades líriques

A l'amic Jaume Vernet

Estampa del port

Mentre el vaixell s'allunya del port, el tremolor d'una gavina esquitxa de blanc el cristall del cel. I a aquell viatger gris, solitari, a aquell home anònim que no tenia ningú que el despedís, li va semblar la riàlia d'un mocador amic que li deia «bon viatge!»

Imatge

Els sospirs de l'aire són el bressol dels líris.

Infants: Poetes inconscients?

Es una hora abrigada d'iridescències; una hora dòcil, suau com el desmai pur d'una verge adormida. El pollanc amb les branques florides d'ocells que reposen, s'esfuma enllà de la nit. Reflexes de lluna regalimen per entre un enterenyinat de branques i clapen el sol de pal·lideses narcarades.

Ombres que s'ajeu per tot, fresseig d'ales de tant en tant, un xiscle breu i... no res mes. Quietud. Una quietud fràgil, ratllada de passes.

Aci, entre la molsa, el doll remoreja la seva cançó de sempre, i més avall, mireu! un grapat d'estrelles — nedadores àgils d'un mar ignorat — es capbussen en la transparència del llac silenciós...

Diu l'infant, pregunta:

—Pare: També saben nedar les cuques de llum?

Record

Ell passava. I aquell clavell atrevit, color de sang, que treient el cap per la finestra més alta s'inclinava graciosament damunt del buit, li dibuixà una imatge al pensament. Pensà en una dona; en aquella dona, en aquells llavis que un dia el feren glatir, en aquella boca roja tan flairosa, tan incitant, i... tan costosa d'abastar!

Tast

... I aquella nit deixatada de lluna, aquella nit verda, clara, prometedora de dolceses pel seu esperit afinat, va passar-la delint, rabejant-se amb les tenebres d'aquella presó miserable...

L'endemà, quan va arribar a casa seva, va obrir la gàbia de la cadenera.

Gronxador

Cada mati la frescor d'una rosa queia damunt la divina inquietud del coixí tremolós.

Heus ací perquè tots els dies, bon punt l'alba escampava el seu crit blau pel damunt de la terra, les roses del jardí tremien d'il·lusió: glatien per poder-se adormir amb el tebi bressoleig del pit de la noia.

Pesombre

Somniava...

Era príncep; amo i senyor d'un país ignot. Vivia en un palau de marbre i cristall, rodejat d'un estol de servents que l'innundaven de flonjors i atalacs i vetllaven cuidadosament la seva persona com si fos una flor malaltissa...

Ficat dintre d'un vestit tot de pedreria fina, abrigades les seves espatlles amb un mantell incrustat d'or, avança solemnement pels amples passadissos enfonsant les seves xinelles precioses en la blanor vellutada de la catifa... I al seu pas s'encenen murmuris de servitud, les esquenes es vincen, plou la humiliació, i ell passa altiu, magestuós...

Una glopada de sol s'esmuny sota el pont i li llepa la galta. A Pesbarzer canta un rossinyol. I el somni es trenca. El vagabond — muscles d'acer, pell embrunida — obre els ulls i el seu esguard topa amb un tros de cel. El rostre se li aclareix tot de sobte. Estiragassa els braços mandrosament mentre amb un riure feliç mostra el goig de les dents blanques, mira l'amplària del món, i amb una garlanda de llums i alegries, poua un sospir de deslliurança.— JAUME LLACUNA.